2

VJESNIK

BISKUPA LANGA

„VJESNIK BISKUPA LANGA"

Broj 2 — Uskrs — 1972.

List izlazi povremeno
(3 — 4 puta godišnje)

Izdavač lista:
Mons. Nikola Borić

Urednik:
Prof. Josip Šimecki

Uredništvo lista:
Kaptol 3, tel. 33-138
41.000 Zagreb

Naslovna slika:
Biskup Lang - Tyšov

Umjetnička izrada omota i vinjeta:
Prof. Zdenka Sertić

Slika na poleđini omota:
Crkva sv. Marije i katedrala

Tisak: »Zadružna štampa«,
Zagreb, Maksimirska 70

Cijena pojedinom broju 2 Din.

PRVI ODJECI

Biskup Nežić: »Vjesnik b. Langa« — prvi broj je vrlo uspio, sa puno informativne građe. Sretno nastavite u svakom pravcu.

Biskupski Ordinarijat Kotor: Čestitajući na vrijednoj i vrlo potrebnoj inicijativi, molimo, da šaljete »Vjesnik b. L.« na sve župe Kotorske biskupije.

N. N. župnik: Od srca se veselim na podhvatu kojega ste se prihvatili. Bit će žrtava, ali biti će i milosti.

N. N. župnik: Pozdrav i najbolje želje za uspjeh započetoga djela.

N. N. župnik: Zašto samo 10 (deset) komada? Šaljite još 40 (četrdeset) komada.

N. N. župnik: Veoma mi je drago, što ste pokrenuli izlaženje »Vjesnika b. Langa«. Čestitam.

Ivan Blažinčić: »Vjesnik b. Langa« smo s radošću pročitali i oduševio nas ...

Antun Barbarić: Pročitao sam prvi broj »Vjesnika b. Langa«, pa sam se jako za isti zainteresirao. Pošaljite i knjigu »Naš Lang«... poslat ću svoj prilog za fond biskupa Langa.

DIVNA IZJAVA:

K. R. studentica matematike, Zgb: Pročitala sam knjigu »Naš veliki Lang«. To je divan svetac, prava utjelovljena ljubav. Kad sam saznala, da je njegovo tijelo pohranjeno u crkvi Svete Marije, od tada dolazim redovito u ovu crkvu. Dnevno se molim b. Langu, da i meni isprosi kod Boga pravu ljubav prema bližnjemu, osobito prema najbjednijima.

Brzo sam zavolila ovu crkvu, jer su i u radnim danima veoma posjećene svete mise, pa se kod takvog bogoslužja osjećam kao u dragoj većoj obitelji. Cijeli ambijent u toj crkvi daje nam intimni i vrlo ugodni osjećaj.

RADO UVRŠTAVAMO

i ovu izjavu: I. D., službenik, Krijesnice: Gotovo dnevno odlazim u crkvu Svete Marije. Eto, tu imam biskupa Langa, koji mi je mnogo pomogao i njemu se svaki dan molim. No, u toj crkvi su svakih pola sata svete mise, pa, ako zakasnim na jednu, evo odmah i druge. Lijepo je obojena ponutrica crkve. Mnogo je svetih pričesti svaki dan, pa sve zajedno djeluje pobudno i ugodno za duhovno raspoloženje. Hvala!

IZ VICEPOSTULACIJE

Biskup dr Josip Lang umro je u Zagrebu 1. studenoga 1924. na glasu svetosti. Bio je pokopan u kaptolskoj grobnici u arkadama na Mirogoju, ali već slijedeće godine — u triumfu sveopćeg poštovanja tijelo mu je preneseno u crkvu sv. Marije na Dolcu kod tržnice.

Isusovac o. Josip Vrbanek počeo je, uz ovlaštenje nadbiskupa A. Bauera, sakupljati izjave sviju koji su Langa poznavali. Prikupljen je veliki broj pisanih izvještaja: biskupa, kanonika, svećenika, redovnika i redovnica, građanka i kat. laika.

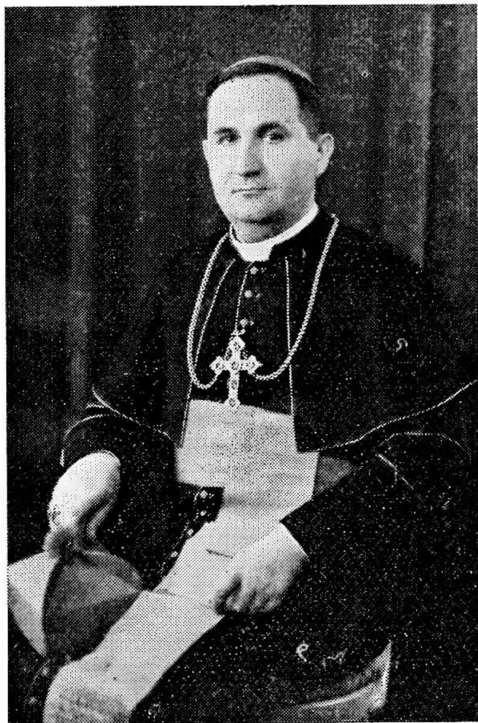
Da bi se u nadbiskupiji moglo pristupiti k postupku za proglašenje blaženim i svetim, imenovao je (24. V 1943.) tadašnji nadbiskup dr A. Stepinac pokretača procesa (postulatora) u osobi Mons. Jurja Mađerca, rektora hrv. Zavoda sv. Jeronima u Rimu. Postulator je (12. VI 1943.) dr Dragutina Nežića, duhovnika Bogosl. sjemeništa u Zagrebu imenovao vicepostulatorom, jer se takovi procesi redovito vode kod crkvenog suda biskupije u kojoj je Sluga Božji umro.

Crkveni postupak razvija se prema propisanim zakonima (paragrafi 1999 — 2141 Crkv. zak.) u tri ogranka.

1. Dokazivanjem junačkog (herojskog) stupnja kreposti Sluge Božjega i da postoji općeniti glas o njegovoj svetosti.

2. Treba dokazati, da se Slugi Božjemu dr Josipu Langu nije iskazivalo svetačko štovanje ni javno bogoslužje. Crkva (papa Urban VI) neće, da zainteresirani umjetno i silovito nametnu nekoga za sveca, nego traži da se mirno i stručno prouče vrline dotičnoga.

3. Izvršiti cenzuru to jest pregled i ocjenu svega što je Sluga Božji u svom životu napisao, bilo da se sačuvalo u rukopisu bilo da je izdano tiskom.

VICEPOSTULATOR BISKUP NEŽIĆ

Istom kada se sva tri ova ogranka dovrše, postupak se u nadbiskupiji završuje i spisi se dostavljaju u Rim Kongregaciji za svetačke kauze na daljnji postupak. Domaći postupak zove se dijecezanski ili biskupijski, a ono u Rimu je apostolski proces.

Premda je u Zagrebu najprije bio otvoren za biskupa Langa postupak o spisima (processiculus diligentiarum) i to 1. studenoga 1943., ostala dva ogranka mnogo su brže napredovala i već su privedeni kraju. Prikazati ćemo sada redom tok svih triju ogranaka biskupijskog postupka u Zagrebu.

1. Najvažniji i najopsežniji je postupak kojim se dokazuje da je Sluga Božji dr J. Lang bogoslovne, stožerne i ostale **kreposti vršio u junačkom (herojskom stupnju,** to jest daleko više

nego ih vrše redovito kreposni ljudi i da je postojao glas o njegovoj svetosti dok je živio i da postoji fama svetosti iz njegove smrti.

Za taj je postupak vicepostulator D. Nežić, 1946. godine sastavio takozvane »Članke« (Articuli et positiones) u kojima je prikazano kako je S. B. biskup Lang vršio kreposti u junačkom stupnju i da postoji glas o njegovoj svetosti. Tvrdnje se temelje na izjavama onih koji su Slugu Božjega poznavali. Ovi članci i popis svjedoka (102) predani su crkvenom sudištu u Zagrebu, te je već 3. IX 1946. počelo preslušavanje prvog svjedoka dra Stjepana Bakšića, profesora Bogosl. fakulteta. Od kojih se članova sastojao crkveni sud i što je koji djelovao, o tome kanimo dati kasnije posebni prikaz.

U vremenskom razdoblju od 1946. do 1955. godine crkveni je sud preslušao sve predložene svjedoke, njih 72, jer su tridesetorica u međuvremenu umrli zbog poodmakle dobi. Dvojicu je svjedoka sudište izabralo i preslušalo »po službi« (ex officio), a onda 22. II 1956. na 183. sjednici proglasilo **postupak o istraživanju herojskih kreposti S. B. Langa dovršenim.**

Možemo sebi predočiti koliko je tu uloženo truda i požrtvovnosti sviju onih koji su imali udjela u prikazanom postupku. Uzmemo li za svaku sjednicu poprečno 2 i pol sata (premda su neke trajale i po 3 — 4 sata) sve to iznosi preko 360 sati napetoga umnog rada. I to posve besplatno! Kod prvostepenog postupka za beatifikaciju zabranjeno je članovima crkvenog suda davati bilo kakove plaće ili nagrade. Jedino prigodom sjednica i preslušavanja svjedoka može se njima i svjedoku u vrijeme odmora pružiti nešto za osvježenje, da izdržljivije nastave. No neka čitatelji iz ovoga ne izvedu zaključak kao da nam novčana sredstva nisu potrebna. U Rimu se imaju davati honorari za mnoge poslove: sastavljanja, štampanja, dolaženja na sjednice itd. Onima kod Kongregacije to je životno namještenje u kojem rade za sve zemlje. Prema određenom taksovniku plaća se i prevođenje spisa i cenzuriranje mnogobrojnih rukopisa i tiskom izdanih stvari. Naplaćuje se također i prepisivanje rukom sjedničkih zapisnika svih triju dijecezanskih procesa. I prepisivanje teksta prijevoda. A što je pak sve potrebno u vezi same proslave proglašenja blaženim, o tome ćemo jednom drugom zgodom govoriti.

Dakle: prvi ogranak postupka tj. o postojanju junačkih kreposti i o glasu svetosti, u Zagrebu je dovršen. Te spise prepisivale su četiri časne sestre i neki bogoslovi. Taj su prijepis bilježnici usporedili sa izvornikom. I to opet kroz daljnje sjednice suda koji je zatim prijepis ovjerovio. Ovjerovljeni prijepis ići će u Rim, dočim originalni spisi ostaju u dijecezi. Ne može se ovaj »informativni« postupak zapečatiti i slati u Rim prije nego li se dovrše i tima materijalima prilože spisi drugoga i trećeg ogranka dijecezanskog postupka u Zagrebu.

2. I drugi ogranak postupka crkvenog sudišta u Zagrebu već je dovršen. U njemu je dokazivano i dokazano da S. B. dru J. Langu **nije iskazivano svetačko štovanje ni javno crkveno bogoslužje.** Ovaj je postupak **dovršen pozitivno.** Predsjednik — sudac biskup dr Josip Lach izrekao je o tome presudu dne 10. II 1968. — Kako vidimo, u ovom ogranku postupka sudac izriče presudu, dočim u onom ogranku o krepostima samo pokupi izjave svjedoka, a riješenje o ishodu predmeta dati će Kongregacija u Rimu nakon takozvanog apostolskog postupka.

3. Treći ogranak domaćeg postupka u nadbiskupiji sastoji se od **sakupljanja i izručenja crkv. sudu sviju pisama i sastavaka** Sluge Božjega bilo da su sačuvani u rukopisu ili izdani tiskom. Toga imade vrlo mnogo.

Sabrano je velikim trudom, ali još nije sve to redom popisano i izručeno sudištu.

Da čitatelje ne umaramo širim opisivanjem, ostavljamo prikaz drugoga i trećeg ogranka crkv. postupka za slijedeći broj Vjesnika biskupa Langa. Ipak vas želimo izvijestiti, da bismo mogli spise svih triju ogranaka poslati na daljnji postupak u Rim, odmah čim budu popisani i zagrebačkom sudu izručeni rukopisi S. B. J. Langa. No tu će nastupiti odlaganje toga prenošenja s razloga, što nam je Sveta Stolica dozvolila da se spisi svih triju ogranaka dijezezanskog procesa **mogu dati prevesti u domovini.** Imamo uz to i povlasticu, da rukopise Sluge Božjega mogu **pročitati i ocijeniti dva domaća doktora bogoslovlja.** Jedno i drugo imalo se prije vršiti u Rimu, gdje se radi velikog mnoštva svetačkih kauzi moglo i otegnuti. Bez sumnje time mnogo dobivamo na vremenu, obave li se te dvije stvari kod kuće.

Možda će netko postaviti i pitanje: »A gdje su vam dva, za beatifikaciju potrebita, čudesna ozdravljenja?« O tome ćemo također posebno pisati.

Čitatelje će zanimati i odredba kanona 2101 Crkvenog zakonika koji glasi: »Raspravljanje o krepostima ne može započeti prije nego se **navrši pedeset godina nakon smrti** Sluge Božjega«. Misli se tu na započimanje apostolskog procesa u Rimu. Za našega Slugu Božjega bisk. Langa biti će 50-godišnjica smrti 1. studenoga 1974. godine. Daj Bože, da se dotle dovrše baš sve radnje koje prethode apostolskom postupku, a to je osobito posao na prevođenju svih spomenutih spisa dijecezanskog postupka i čitanje cjelokupnih rukopisa Sluge Božjega po cenzorima-teolozima te njihova ocjena.

U koliko tko želi znati više sa područja proglašenja blaženih i svetih, neka svoj pismeni upit pošalje na adresu »Vjesnik biskupa Langa«: Kaptol 3, 41000 Zagreb.

PREKO 700 GODINA

Današnja župna crkva Svete Marije u Zagrebu (kraj tržnice) izmijenila je u svojoj dugovjekovnoj povijesti mnogo toga na sebi i oko sebe. Njezina svrha, oblik i smještaj bili su drugačiji u svom početku, drugačiji stotinjak godina kasnije, a posve drugačiji su danas.

Crkva je sagrađena u polovici trinaestoga stoljeća. Bila je veoma malena i bez neke pastoralne potrebe, jer je na Kaptolu za vjerske potrebe vjernika bila katedrala, a pedesetak godina nakon sagrađenja crkve svete Marije, podigla je zagrebačka biskupija župnu crkvu svetoga Emerika na Kaptolu.

Čini se, da su ipak bila dva razloga, da se u neposrednoj blizini katedrale podigne crkvica svete Marije. Godine 1242. provalili su u grad Zagreb Tatari, pa su njihove divlje horde opustošile grad, a katedralu su opljačkali i sasvim uništili. Trebalo je dakle brzo izgraditi u njezinoj blizini novu crkvicu, gdje bi se služila sveta misa za okolne stanovnike i gdje bi biskup vršio druge obrede, dok se ne uredi nova katedrala.

Nagađa se, da je postojao i drugi razlog za izgradnju crkvice svete Marije. Grad Zagreb bio je naime prozvan krunidbenim gradom, a ceremonije kraljeve krunidbe tražile su, da se kralj uvodi u pet hramova — crkvi. Tako je, eto došlo do sagrađenja crkve svete Marije. Bilo je to oko 1250. godine.

Početkom četrnaestoga stoljeća (1315) preuzimaju crkvicu svete Marije redovnici Cisterciti, a uz katedralu sagrađena je nova župna crkva sv.

Emerika. Kada je — nakon dvjesta godina — nastala opasnost, da bi Turci provalili u Zagreb, odluči tadašnji zagrebački biskup Luka, da katedralu utvrdi jakim zidinama. No, kako je crkva sv. Emerika stajala upravo na mjestu gdje se je imala podići utvrdna kula oko katedrale, crkva je bila porušena.

Jednako od straha pred Turcima — tako barem izgleda — pobjegli su i Cisterciti iz Zagreba, pa je crkva svete Marije bila sada napuštena, ali samo deset godina. Postala je Župnom

strogi propisi cistercitskog reda. Samo jedan oltar! Tada je, dakle, crkva bila nešto proširena, no kao građevina ostala je u svom gotičkom stilu. Imala je drveni krov i bijedni, mali drveni tornjić.

I nakon odlaska Cistercita, crkva sv. Marije nije se mnogo mijenjala sve do godine 1740. Bilo je manjih popravaka, postavljeni su bili novi oltari, ali tek 1740. naša je crkva od temelja sva pregrađena i zadobila barokni oblik, kakav ima i danas. Tada je sagrađen i ovaj toranj.

TKALČIĆEVA ULICA — SADA ISTA KAO I U LANGOVO DOBA

crkvom 1511. i ostala tako sve do danas. Dapače, od 1803 do 1823 — dakle kroz dvadeset godina: bila je župi svete Marije pripojena i župa svetoga Petra.

Čim su Cisterciti preuzeli crkvu svete Marije, odmah su je pregradili i pojednostavili. To su naime tražili

Ponutrica crkve mijenjala se više. Glavni oltar — ovaj, koji je i danas — sagrađen je 1768, a pokrajni oltari mijenjali su češće i svoj oblik i naslove. Sadašnji pokrajni oltari postavljeni su 1772. godine, dakle upravo prije dvjesta godina. Od iste godine postoji i današnja lijepa mramorna propovje-

daonica. Današnje orgulje postavljene su godine 1930, a špilja Gospe Lurdske 1923.

Okoliš crkve sv. Marije bio je još pred pedeset godina sličan selu. Male prizemne kućice i uske krivudaste uličice ispunjale su sav prostor na kojemu se nalazi današnja tržnica. Tek od 1928. godine, — kada je izgrađena tržnica, — okolina crkve se ništa više ne mijenja. Tržnica je sa svojim prodavačima i kupcima najvjernije područje naše crkve. Svake nedejlje preko tisuću vjernika sa tržnice polaznici su sv. misa u crkvi sv. Marije, a stotinjak osoba posjećuje i u radnim danima ovo drago svetište Majke Božje.

Da ne duljimo, spomenuti ću još samo nešto. Jaki potres, koji je 9. XI 1880. zadesio grad Zagreb, teško je oštetio i dosta razrušio našu katedralu a stradale su i crkva sv. Marka, sv. Katarine i franjevačka crkva. Crkva sv. Marije ostala je neoštećena, pa je kroz pet godina, — dok je katedrala bila popravljana — služila za sve obrede, koje biskup običava obavljati u katedrali. Tako je dakle naša župna crkva svete Marije u Zagrebu kroz dva razdoblja svoje povijesti zamijenila katedralu.

PRAF VELITE, GOSPON

Miroslav Galović, školski nadzornik, krenuo je nakon završene obuke s Kaptola kroz Opatovinu u Skalinsku ulicu. Nekih tridesetak koraka pred njim išao je Lang, tada duhovnik u bogoslovnom sjemeništu.

U sredini Skalinske ulice nalazio se prosjak s drvenom desnom nogom. Tražio je milostinju. Kada je Lang došao do prosjaka, izvadio je svoju novčarku i pružio mu srebrnu krunu. (Za jednu srebrnu krunu moglo se tada kupiti hrane za ručak i večeru, koja bi dostajala za obitelj od 4 — 5 osoba).

Dok je Lang darivao prosjaka, upravo im se približio školski nadzornik Galović. Nakon podijeljene milostinje Lang je — odlazeći — rekao prosjaku: »Molite se Bogu za nevrijedne, među koje spadam i ja«.

Nije odmakao ni par koraka, a prosjak, na veliko čuđenje školskog nadzornika, pokaže za Langom »dugi nos«. Stavio je palac desne ruke na nos, a pesnicom i prstima zavrtio je nekoliko puta po zraku.

Na to je nadzornik prišao k njemu i oštro ga ukorio: »Zašto tako nedostojno i bezobrazno izrugujete onoga, koji Vas je tako obilno nadario? Zar je to Vaša zahvalnost? Zar Vi ne znate, da gospodina Langa poštuje radi svetoga života cijeli naš Zagreb?«.

»Naj oprostiju, gospon. A kak mu ne bi pokazal dugi nos, kad je bedak. Gdo je videl dati bogcu krunu. Mi dobivamo samo krajcare, a ne krune«.

»Možda nema gospodin sitniša, možda mu je ta kruna sve što ima sa sobom, pa Vam je zato toliko dao. A morate znati, da on do novca malo drži. Više mu je stalo do molitve i do spasenja duše. A Vi, umjesto da se molite, s ovakovim vladanjem ne ćete spasiti svoje duše niti ući u kraljevstvo nebesko«.

»Praf. velite, gospon, bom se bormeš molil, morti bu taj svetec i mene potegnul v diku nebesku« — reče prosjak pokajnički.

(Preneseno iz knjige »Naš veliki Lang«).

ALLELUIA

VRLO JEDNOSTAVNO

Za vrijeme francuske revolucije (1789 — 1794) osnovana je nova »naravna« vjera protiv kršćanske. Kad se vođa nove vjere Lepeaux tužio ministru Barros-u, da ga narod ne shvaća i ne prihvaća ovaj mu odgovori: »Pa to Vam je vrlo jednostavno: Ako hoćete imati isti uspjeh kao i Isus iz Nazareta, dajte se na petak razapeti na križ i — pazite, da u nedjelju treći dan uskrsnete«.

Uskrsne pisanice

Šaranje uskrsnih jaja je posebno poglavlje u našoj narodnoj umjetnosti. Jaje susrećemo gotovo kod svih naroda, gdje u njihovim običajima igra veliku ulogu. I to iz pradavnih vremena. Bojadisana jaja su nađena na primjer: već u predhistorijskim germanskim grobovima!

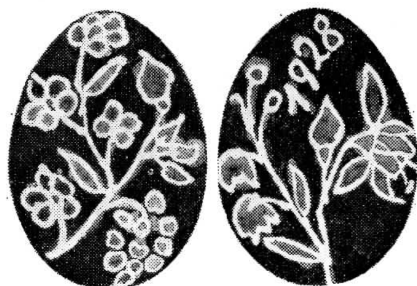
Svugdje jaje, već obzirom na svoju biološku funkciju (tj. da se iz njega izleže novi, mali, živi stvor), — prikazuje životnu snagu, začetak i plodnost. Zato obično i padaju običaji povezani sa jajima u proljeće, u doba oranja i sijanja i uz proljetnu kršćansku svetkovinu Uskrs.

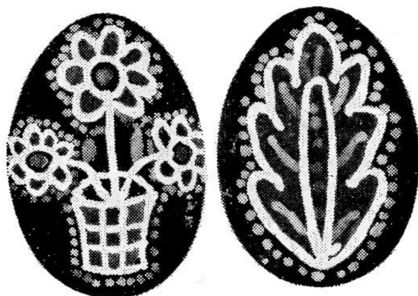
Kod tih šaranih jaja - pisanica od posebnog je značenja tehnika šaranja u ornamentima. Čini se, da je ta ornamentika došla k nama iz dalekog Orijenta, — iz jugoistočne Azije, čak s otoka Jave, gdje takovom tehnikom šaraju tkanine, a zove se Batik - tehnika.

Ta se tehnika sastoji u tom, da se na kori jajeta pomoću posebne »pisalice« voskom prekriju za ornamenat određene pruge. Jaje se umoči u boju i mjesta prekrivena voskom ostanu bijela, kad se vosak skine. Umakanjem u drugu boju bojadišu se sada i ta bijela mjesta i tako dobivamo šareni ornamenat. Kod višebojnih or-

namenata to je umakanje dugotrajno i iziskuje dosta vremena i strpljivosti. Zato nije ni čudo, da se taj način bojadisanja gubi, pa da se bojadiše kupovnim bojama i posebnim papirima za bojadisanje.

Posebna se tehnika traži za struganje ornamenta oštrim predmetom sa jednobojne kore jajeta. Tim struganjem dobiva se osobito fina ornamentika, naravno, sada bijela. Od boja pak, koje se najviše upotrebljavaju, naročito su tipične: crvena, žuta i crna, a počesto se pojavljuju još i smeđa, modra i ljubičasta. Od ornamenata najobičniji su likovi geometrijski i bilinski, a vrlo su rijetki životinjski. Među ornamentima na šaranim jajima često se nalazi i motiv srce.

(Prema »Vodiču« — »Šetnja kroz Etnografski muzej«)

Dr Mirko Kus - Nikolajev

Nije ni potrebno napominjati, kako pisanice lijepo simboliziraju naš blagdan Uskrsa. Kao što iz jajeta izlazi novi život, — tako iz groba uskrsava na novi život Isus - Krist.

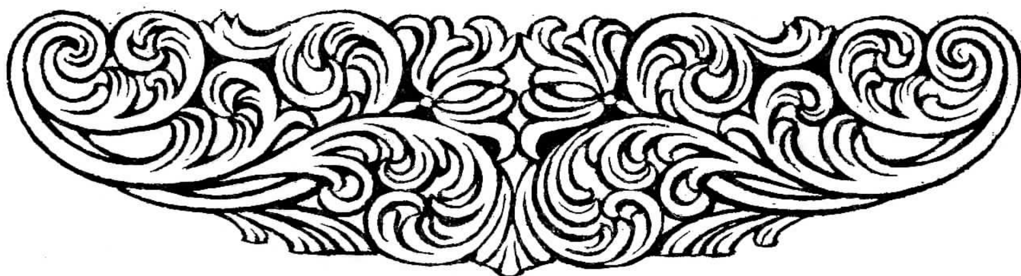
Sretan i radostan Uskrs

svim štovateljima biskupa Langa

— kao i čitateljima i širiteljima ovoga Langova lista

želi

Uredništvo
„Vjesnika biskupa Langa"

DOBIVENE MILOSTI po zagovoru b. Langa

1. Stjepan Geber iz Zagreba, Mletačka br. 3 dostavio nam je opis jednog dramatičnog događaja, kojega prenosimo u cijelosti.

Dana 2. kolovoza 1946. godine došao mi u posjet (na dopust) iz vojske moj nećak. Vojnički samokres sa metcima stavio je u noćni ormarić. Nakon kratkog vremena začuli smo prasak iz druge sobe, u kojoj je vojnik ostavio samokres. Utrčavši u sobu, našli smo naša dva sina (10 i 12 g) kako okrvaljeni i preplašeni leže na krevetu. Nismo znali koji je od njih ranjen. Kada smo vidjeli, da mlađemu teče krv iz ustiju, brzo smo ustanovili, da je stariji sin ispalio metak u usta svojem mlađem bratu. Bila je to igra Izbio mu nekoliko zubi, a metci su ostali u vratu i u glavi, kako to pokazuje priložena röntgen-snimka.

Odmah smo ranjenog sina odpremili u bolnicu, gdje je šef kirurškog odjela očistio ranu i rekao, da neka budem pripravan na najgore, jer su se metci raspršili po glavi i po vratu, pa se tu ne da ništa učiniti. Te noći ostao sam u bolnici uz svoje dijete. Mali je neprestano bulaznio, a stavili su ga u krevet s mrežom, po kojoj se cijelu noć penjao, jer ga nisu mogli nikako smiriti.

U tim stravično - teškim časovima za mene (otac) s velikim pouzdanjem zavapio sam biskupu Langu za pomoć. Cijelo sam veče molio i govorio: »Oče biskupe, spasi mi dijete, da stariji brat ne bude ubojica svoga brata. Ako je volja Božja, neka mi umre koje drugo dijete naravnom smrću, ali spasi mi ovo. . .« Dok sam se ja molio, vodila se teška borba između života i smrti mojega djeteta. Najednom popne se mali na mrežu, zatrese njom i padne u krevet. Od tada ležao je nepomično do jutra. Kad je došla liječnička vizita, svi su se čudili, da dijete još živi. Za tri tjedna mali je ozdravio, — ali što će biti sa metcima!?

Za godinu dana dječaku su se pojavili čirevi na vratu i to tako veliki, da sam ga morao odvesti u bolnicu na operaciju. Kad je časna sestra zarezala nožem, naišla je na metal — rasprsnuti metak. Za kratko vrijeme izašli su svi komadići iz vrata i nestalo je čireva. Sin mi je i sada živ i zdrav, bez ikakvih loših posljedica. Hvala biskupu Langu.

2. Florijan Tomić iz Zagreba, Vlaška 12 saopćuje nam ovo: Ja se mnogo molim biskupu Langu. U mjesecu svibnju 1969. bio sam u velikoj bijedi. Sav poderan, bez rublja i bez odijela. Pomolio sam se biskupu Langu, da mi pomogne. Obavljao sam trodnevnicu biskupu Langu na njegovom grobu u crkvi sv. Marije. Nakon završene trodnevnice pješačio sam po Zvonimirovoj ulici i kod broja 29 osjetim u sebi

neki glas: uđi u tu kuću, na drugi kat, tu ćeš dobiti sve što ti treba. Ja uđem i pozvonim na vrata. Gospođi, koja mi je otvorila vrata, rečem: Gospođo, ja sam veliki siromah i nemam što obući. Ona mi odmah odgovori: uđite u sobu, baš čuvam jedno odijelo za prvoga siromaha, evo ću ga Vama dati. Ta dobra gospođa dala mi je uz odijelo još i cipele i košulju. Uzbuđen od zahvalnosti ispripovijedao sam gospođi kako sam izmolio trodnevnicu biskupu Langu da mi pomogne, a ona mi odgovori: molite se i dalje tome prijatelju siromaha. I ja se molim biskupu Langu.

3. **Novosel Marica** iz Rečice kraj Karlovca, dolazi u naš ured i izjavlju-je: »Mjesec dana nakon vjenčanja, u rujnu 1970. godine, obolila sam od upale limfnih žlijezda. Liječila sam se u bolnici na Rebru u Zagrebu u dva navrata. Prvi put devet tjedana i drugi put tri tjedna, ali na moju veliku žalost, bez uspjeha. Nakon devetnice biskupu Langu ja sam ozdravila. Liječnici se čude — bez riječi.

4. **Grudić Barbara** iz Zagreba, Gornja Dubrava, sva radosna izjavljuje: Izgubila sam legitimaciju i godišnju tramvajsku kartu, koja vrijedi 200.000 st. dinara. Po zagovoru biskupa Langa karta se našla.

5. **Jedna župljanka iz Bokšića** javlja nam dne 22. siječnja o. g.: Pročitala sam u »Vjesniku b. Langa« mnoga uslišanja i zadobivene milosti po njegovom zagovoru. Započela sam devetnicu na sam blagdan Božića za jednu veliku milost. Ovim putem se zahvaljujem Majci Božjoj i biskupu Langu na uslišanoj molbi.

(Nastavlja se u slijedećem broju)

LANGOVO POKAJANJE

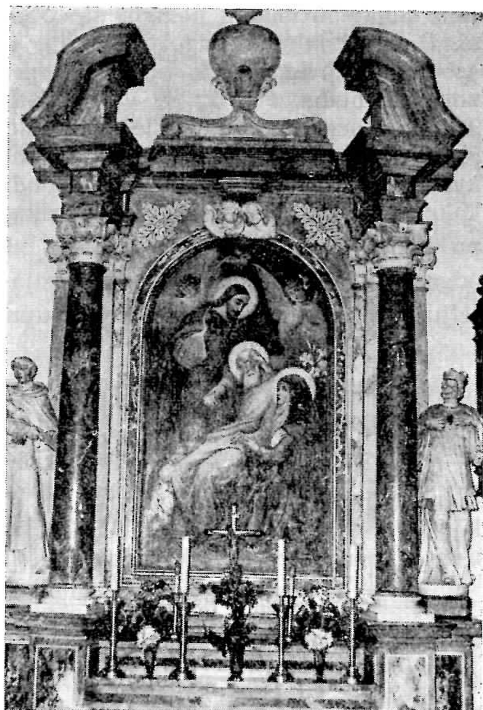
Poznato je, da je biskup Lang bio krotak i veoma blag ispovjednik. On je znao, kao nitko drugi, svoga pokornika u ispovjedaonici pripraviti i ponukati na iskreno pokajanje. Vrlo često on bi u ispovjedaonici predmolio pokajanje, a pokornik je za njim ponavljao. Jedna gospođa, koja je godinama dolazila k biskupu na svetu ispovijed, napisala je »pokajanje«, koje je i ona zajedno s biskupom Langom molila. Prenosimo njezin tekst u cijelosti:

Bože moj, ja se kajem za sve svoje znane i neznane grijehe, koje sam ikada u životu počinila. Kajem se osobito, što sam svojim grijesima uvrijedila Tebe o Bože moj, koga ljubim nada sve. Kajem se za sve grijehe, jer sam njima nebo izgubila i pakao zaslužila. Smiluj mi se Bože po prevelikom milosrđu svojem. O kako bih rado, da Te nisam nikada, pa niti najmanjim svojevoljnim grijehom uvrijedila. Isuse moj preljubljeni, Spasitelju moje duše, smiluj mi se. Čvrsto odlučujem, da ću se s Tvojom pomoću popraviti i da neću više griješiti.

Amen

Možda je nešto dugačko, ali očito neće nikome škoditi. Doista slika raskajane duše.

J O S I P O V O

»Zakaj to danas toliko zvoni vu toj crkvi svete Marije?« pita seljakinja na zagrebačkoj tržnici. »Pa, kaj vi ne znate, da je danas blagdan svetoga Josipa?« odgovara joj zagrebčanka. »Joj, fala Vam, gospa, na to sam čist zaboravila. Znam ja, da je sveti Josip veliki svetac. Na svaku njegovu molbu i zagovor Isus uvijek reče: »DA, biti će tako, dragi oče Josipe!«

Nije samo 19. ožujka dan štovanja svetoga Josipa. Svakoga dana u godini vjernici se rado svraćaju pred oltar sv. Josipa u crkvi na tržnici. Nikada nije taj oltar bez molitelja i nikada bez cvijeća i svijeća od zahvalno-darežljivih vjernika.

Slika na tom oltaru prikazuje sv. Josipa kako umire u prisutnosti Isusa i Marije, pa je radi toga sv. Josip nazvan zaštitnikom sretne smrti. Pred tim oltarom i moli se i pjeva:

Tad sa Djevom Majkom čistom
U preteškom času istom:
Josipe, uza me stoj!

Taj oltar govori svima o neizbježnosti smrti kao i o pomoći sv. Josipa u tom času. Tada smo svi jednaki. Tada, kada nas sve ostavlja i kada mi sve ostavljamo, uz nas je sv. Josip i preporuča nas našem Spasitelju Isusu Kristu i nebeskoj Majci Mariji.

No, sv. Josip nije samo zaštitnik sretne smrti. On je pomoćnik u svakoj našoj potrebi vremenitoj i duhovnoj. Treba li mira u obitelji, treba li utjehe u tjeskobi, treba li hrabrosti u dnevnim životnim problemima, sv. Josip uvijek pomaže. Treba li naći potreban stan, eto opet sv. Josipa. I on je bio bez krova nad glavom, iskusio je i on tvrdoću ljudskoga srca, neimaština i neizvjesnost pratile su i njega u cijelom zemaljskom životu. Ali, on je imao potpuno pouzdanje u Božju Providnost, pa je upravo po tomu bio odličan ekonom u svetoj nazaretskoj obitelji. Dobro je to znati!

Proslava blagadana sv. Josipa ne bi bila podpuna u crkvi sv. Marije, a da se ne spomene i biskup Lang, koji nosi ime sv. Josipa. Lijepa je to prilika, da se vjernici, nakon molitava pred oltarom sv. Josipa navrate i na grob biskupa Langa. Sve je to u skladu, jer danas je i Langov imendan. Treba mu čestitati. Ima već tamo mnogo čestitara. Proljetno cvijeće i mnoštvo svijeća daju odraz prave svečanosti nad grobom biskupa Langa.

U raznim potrebama pomogao je zagovor biskupa Langa. Mnogima je zdravlje povratio, mnogima je boli uklonio, mnoge smirio i utješio. Zato su posjetioci Langova groba puni pouzdanja, da će i njih uslišati.

Jedna je ipak želja i molitva ista kod svih njegovih štovatelja: Velik si, Bože, u životu biskupa Langa. Proslavi, učini, da taj naš dragi biskup bude što prije uzdignut na čast oltara!

Eto, takovo je »JOSIPOVO« svake godine u crkvi svete Marije u Zagrebu. Pobožno i svečano.

Marija Cvetković,
učiteljica u miru.

ČUDAN POZIV

Kao župnik svete Marije biskup Lang je često govorio o potrebi svete ispovijedi i Pričesti za bolesnike. Neka ukućani vode ozbiljnu brigu, da im bolesnici ne umru bez sv. sakramenata.

Jednoga dana dođe neka gospođa u Župni ured sv. Marije i zamoli župnika, da posjeti njezinog sina, koji očekuje smrt. Lang je zapisao ulicu i broj kuće bolesnikove i obećao doći kroz jedan sat vremena.

Lang je došao na označenu adresu. Pokuca na vrata. Ukućani otvore i prime ga, ali sa čuđenjem. Na Langovo pitanje: »zar nije u toj kući bolesnik«, dobiva odgovor, da je to sigurno zabuna. No, adresu nije pogriješio. »Dobro, presvijetli, a tko Vas je naručio?« Lang stane kružiti očima po ukućanima, no one gospođe koja ga je došla pozvati, ne nalazi. Ali, gle! Na zidu visi njezina velika slika. »Evo, veli Lang, ova gospođa bila je kod mene u Župnom uredu prije jednog sata«. Nastala je tišina, a jedan će od ukućana: »Presvijetli, to je moja majka. Umrla je pred godinu dana, a na samrti sam joj obećao, da ću se i ja prije smrti ispovijediti. Ja sam doduše sada zdrav, ali, kad ste već došli, molim Vas, da me ispovijedite«. Primio je, dakle, svete sakramente — i sutradan umro.

(Iz knjige »Naš veliki Lang«)

Knjiga o Mariji: Svakome će dobro doći knjiga koju je napisao **Ante Katalinić: Veliki hrvatski mariolog Lovro Grizogon o marijanskom nazoru na svijet.**[15]) U knjizi se nalaze najljepše i najdublje misli o Mariji, sakupljene od Grizogona. Knjigu je izdao Filoz.-teol. institut D. I., Zagreb, 1971. Narudžbe: Rudolf Breber, Palmotićeva 31, 41000 Zagreb, p. p. 699.

DAROVI I ZAHVALNICE

Kereškenji Marija, Zagreb, za fond beatifikacije biskupa Langa zahvalno prilaže 350 N. D.

Šibalić Dragica, Osijek, šalje za fond 50 N. D.

Vlahek Adela iz Našica, šalje za fond 400 N. D.

Tonković Marija, Zagreb, šalje 50 N. D.

Mrkša Marija, Bjelovar, šalje 20 N. D.

Fureš Anka, Zagreb, Kozarčeva 34, šalje 20 N. D.

Njavro Zora iz Brštanice, Hercegovina, piše: Molim Vas da objavite moju zahvalu biskupu Langu, što sam primila mnoga uslišanja po njegovu zagovoru.

Katica Filipović, Cernik, piše: Zahvaljujem Slugi Božjem biskupu Langu na primljenim milostima. Šaljem za fond b. Langa 30 N. D.

B. M., Zagreb, javlja: dva puta sam dobila velike milosti po zagovoru biskupa Langa. Šaljem za sada 50 N. D., a donijeti ću osobno veću svotu.

U. S. iz Siska preporuča u zagovor biskupa Langa svoju bolesnu kćer Anicu, koja boravi u Australiji. Liječnici su rekli da joj nema pomoći. Preporučamo je u molitve svih štovatelja biskupa Langa.

Berc Doroteja iz Zagreba zahvaljuje biskupu Langu za primljene milosti i daruje za fond beatifikacije 1.000 (tisuću) N. D.

Vladimir Jovanović, Zagreb, za fond beat. 20 N. D.

Milka Mikolčević, Zagreb, za fond beat. 20 N. D.

Nada Vitković, Zlatar, zahvaljuje biskupu Langu za primljene milosti i šalje 100 N. D.

Kukuljac Miroslav, Kreševo, naručuje sv. misu po zagovoru b. Langa za Jelenu B. i slijepog Tomislava

Čubelić Ana, Kustošija, preporuča u zagovor b. Langa bolesnog unuka Vladimira.

Mirko Kos, Gračani, sudjelovao je u narodnoj nošnji kod prenosa Langova tijela iz Mirogoja u crkvu sv. Marije. Zahvalno prilaže za fond beatifikacije 50 N. D.

OBAVIJEST

Vrlo smo ugodno iznenađeni, da je naš »Vjesnik b. Langa« naišao na doista lijep prijem kod najvećeg dijela svećenstva i vjernika naše nadbiskupije.

Dva župna ureda (naše nadb.) vratila su »Vjesnik« sa po 2 (dva!) primjerka. Ovi sigurno znaju, da biskup Lang nije osvetljiv. Ni mi nismo time postali malodušni!

Čitajte i širite »Vjesnik b. Langa«. Biti ćemo vrlo zahvalni i na suradnji, osobito iz sjećanja i susreta sa biskupom Langom. Poradimo svi, da naš dragi zagrebački biskup Lang što prije bude uzdignut na čast oltara.

PODSJEĆAMO: Još se može naručiti prvoga broja!

Hvala svima !

Slijedeći — broj 3 — »Vjesnika b. Langa« izaći će za blagdan Velike Gospe.

DODATAK

IZ NAŠE ŽUPE SVETE MARIJE

Korizma je pred - uskrsno vrijeme pokorničko a traje 40 dana, t. j. od Pepelnice do Uskrsa. Glavni cilj korizme jest, da upoznamo svoje jadno griješno stanje i da — nakon te spoznaje uskrsnemo po svetoj ispovijedi na novi, bolji kršćanski život.

U našoj crkvi sv. Marije prilika je za svetu ispovijed svakoga dana od 6 sati ujutro do 9, zatim od 11 sati do 12 i na veče od 6 do 7 sati.

BLAGDAN SV. JOSIPA (19. ožujka) pada ove godine na nedjelju Muke. Radi toga obavit će se bogoslužje u čast sv. Josipa dan prije, t. j. u subotu 18. ožujka. Dakako, da inače Josipovo ostaje na stalnom svojem datumu, pa će svi Josipi i Pepice slaviti svoj imendan i primati čestitke na 19. ožujka.

BLAGOVIJEST (25. III) već preko pedeset godina nije zapovijedani blagdan. Ipak naš narod, pa i sav ostali kršćanski svijet slavi toga dana blaženu Gospu. U našoj crkvi biti će pod svim misama — svakoga sata — dosta prilike za uskrsnu ispovijed i Pričest.

Na **CVIJETNICU** pjeva se svečano Muka Isusova kod svete mise u 11 sati.

VELIKI TJEDAN ili SVETA SEDMICA, kao i pojedinačno Veliki ponedjeljak, Vel. utorak, Vel. srijeda... zovu se tako »veliki ili sveti«, jer se tih dana spominjemo doista velikih i svetih događaja, kad je Isus - Krist svojom mukom i smrću odkupio i spasio cijeli svijet. Ništa nema većega u povijesti ljudskoga roda.

Prva tri dana u Velikom tjednu služe se u našoj crkvi redovite sv. mise, a na

VELIKI ČETVRTAK, spomen Zadnje večere, služi se sveta misa samo na veče u 6 sati. Isto tako na

VELIKI PETAK, spomen muke i smrti Isusove služi se sveta misa u 6 sati na veče. Ali na

VELIKU SUBOTU, počinju obredi na veče u pola osam, pa svršavaju sa svetom misom i proslavom uskrsnuća oko pola deset sati.

Na ova tri posljednja dana u Velikom tjednu makar nema bogoslužja prije podne — ipak će svećenici biti na raspolaganje za svetu ispovijed. Niti sv. Pričest ne dijeli se ova tri dana prije podne.

USKRS, je najveći blagdan za cijelo kršćanstvo. Ove godine slavimo ga 2. travnja. Alleluia!

Vrijeme za uskrsnu ispovijed i Pričest traje sve do Petrova (29. VI), pa koji budu spriječeni, da te svete sakramente prime prije Uskrsa, imat će još dosta vremena, da izvrše svoju kršćansku dužnost.

ISPRAVAK: U prvom broju našega »Vjesnika b. L.« tiskarskom greškom nije naznačena nedjeljna ĐAČKA misa u 9 sati. Vrlo je dobro posjećena, a bogoslužje i propovijed drži mladi naš kapelan Zvonko Sekelj.

I druga greška: Dirigent našega mješovitog pjevačkog BRANIMIR nije Buduš, nego Dr. Vladimir Babuš, liječnik-epidemiolog.

TKO ŽELI ZNATI VIŠE

Možda si sada prviput čuo za biskupa Langa. Njegov život je prepun vrlo zanimljivih zgoda i nezgoda. Želiš li ih znati: naruči knjigu »NAŠ VELIKI LANG«. To je životopis posebne vrste. Čita se na dušak, kao najzanimljiviji roman.

MOLIMO gg župnike, da preporuče vjernicima »Vjesnik b. Langa« i da nas izvijeste koliko primjeraka žele.

DOBROVOLJNI prilozi za »Fond b. Langa« šalju se na Upravu lista: Kaptol 3 41.000 Zagreb.